

Силабус курсу
Управління освітньою діяльністю закладів освіти

Освітній ступінь: магістр
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
Спеціальність: 073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма «Управління навчальним закладом»
Кількість кредитів – 5
Рік підготовки, семестр – I рік, II семестр
Компонент освітньої програми: обов'язкова
Дні занять: згідно з розкладом занять, ауд. 68
Консультації: Очні консультації: вівторок: 12.30-15.00, ауд. 74.
Онлайн- консультації: у Viber групі курсу кожного дня з 16-00 до 17-00.
Мова викладання: українська

Керівник курсу:	Доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та менеджменту освіти Боднар Оксана Степанівна
Контактні телефони викладача:	380672590739
Е-mail викладачів:	Bodnarotern@ukr.net
Сторінка викладача	http://tnpu.edu.ua/faculty/IPP/bodnar-oksana-stepan-vna.php?clear_cache=Y
Сторінка курсу в Moodle	https://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?id=1926

Анотація дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Управління освітньою діяльністю закладів освіти» є формування у магістрантів компетентностей, які дадуть змогу управляти освітнім процесом, забезпечувати його ефективність та оволодіти методикою здійснення управлінського впливу в педагогічній діяльності. Під час вивчення дисципліни «Управління освітньою діяльністю закладів освіти» розглядаються теоретичні та прикладні аспекти використання механізмів управління освітньою діяльністю, зокрема розкривається понятійний апарат, характеризуються сучасні наукові підходи до управління освітньою діяльністю; аналізуються основи статутної діяльності закладу освіти, розглядаються проблеми підвищення ефективності освітньої діяльності закладу шляхом залучення робочих та дорадчих органів управління, батьків, громадськості; визначаються організаційні форми навчально-виховного процесу та механізми управління ними, аналізуються змістові аспекти та технології управління навчальною, виховною та методичною діяльністю.

Зміст дисципліни «Управління освітньою діяльністю закладів освіти» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців спеціальності 073 Менеджмент, норм і традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

Години (лек./ практ.)	Тема	Результати навчання	ПРН із ОПП	Завдання
	Змістовий модуль 1. Складові управління освітньою діяльністю			
2/0	Тема 1. Педагогічний менеджмент як діяльнісна та сумативна система.	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для результативного та ефективного управління освітнім процесом відповідно до її специфіки закладу освіти. Знати основні категорії, поняття та наукові положення з проблем управління освітніми системами; найважливіші досягнення та сучасні проблеми освітньої діяльності.	ПРН 1.	Дискусія
2/0	Тема 2. Функції управління освітньою діяльністю.	Розуміти зв'язки між елементами системи управління організації в непередбачуваних умовах, ідентифікувати та осмислювати проблеми в організації освітньої діяльності, обґрунтовувати методи їх вирішення.	ПРН 2.	Порівняння функцій управління закладом освіти і функцій управління освітньою діяльністю.
4/2	Тема 3. Планування освітньої діяльності	Використовувати знання та досвід у плануванні освітньої діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; розробляти різні види планів: перспективний, річний, календарний, план окремого заходу; мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації конструктивних управлінських рішень для забезпечення ефективності освітнього процесу в непередбачуваних умовах на основі загальнолюдських цінностей, логічних аргументів та перевірених фактів, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; узгоджувати свої рішення з трудовим колективом закладу та органами місцевого самоврядування.	ПРН 5; ПРН 6.	Аналіз річного плану роботи закладу освіти.

2/2	Тема 4. Учитель – суб'єкт управління урочною діяльністю.	розуміти основні засади проєктів, мати бачення їх використання в освітньому процесі; Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, бути соціально активними, відповідальним за результати ефективності освітнього процесу; організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу і поза межами організації з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті, дотримуватись морально-етичних аспектів професійної діяльності, академічної доброчесності;	ПРН 4, ПРН 10, ПРН 7	Лекція у формі діалогу, аналіз управлінських ситуацій
4/2	Тема 5. Документаційне забезпечення освітньої діяльності.	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині для управління освітньою діяльністю, дотримуватись морально-етичних аспектів професійної діяльності, академічної доброчесності.	ПРН 7.	Підготовка окремих видів документації
Змістовий модуль 2. Зміст та технології управління освітньою діяльністю у закладі освіти				
2/2	Тема 6. Роль органів управління закладом підвищенні ефективності освітньої діяльності.	Делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом); координувати роботу колегіальних органів управління, залучати до управління освітньою діяльністю та стимулювати найбільш активних педагогів.	ПРН 12.	Моделювання завдань на аналіз делегування повноважень
2/2	Тема 7. Педагогічна рада.	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу і поза межами організації з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті, дотримуватись морально-етичних аспектів професійної діяльності, академічної доброчесності.	ПРН 7	Моделювання сценарію засідання педагогічної ради.
2/2	Тема 8. Управління виховною роботою.	Розуміти основні засади проєктів, мати бачення їх використання в освітньому процесі; використовувати знання та досвід у плануванні діяльності організації в стратегічному та тактичному	РН 4, ПРН 5	Моделювання виховної системи.

		розрізах; розробляти різні види планів: перспективний, річний, календарний, план окремого заходу; розробляти програми розвитку та підтримки дітей з особливими освітніми потребами в освітньому середовищі.		
2/2	Тема 9. Управління методичною роботою.	Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу, застосовуючи технології самоменеджменту, з відповідальністю ставитись до своїх посадових обов'язків, бути прикладом у володінні управлінською культурою, демонструвати наполегливість у реалізації місії та досягненні цілей організації в освітньому процесі; - планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення освітньої діяльності; - здійснювати управління освітнім процесом, викладати та аналізувати навчальні дисципліни у закладах освіти.	ПРН 11, ПРН 13, ПРН 16	Розв'язування проблемних ситуацій
2/2	Тема 10. Педагогічний та управлінський контроль: спільні та відмінні характеристики	Здійснювати управління освітнім процесом, планувати, викладати та аналізувати навчальні дисципліни у закладах освіти. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу, застосовуючи технології самоменеджменту, з відповідальністю ставитись до своїх посадових обов'язків, бути прикладом у володінні управлінською культурою, демонструвати наполегливість у реалізації місії та досягненні цілей організації; планувати і здійснювати інформаційне, методичне, та кадрове забезпечення освітньої діяльності.	ПРН 16, ПРН 13	Укладання плану контролю.
2/2	Тема 11. Аналіз уроку – найважливіша самостійна функція внутрішкільного управління.	Здійснювати управління освітнім процесом, викладати та аналізувати навчальні дисципліни у закладах освіти. Мати навички прийняття,	ПРН 6, ПРН 16	Аналіз уроків за визначеними моделями.

		обґрунтування та забезпечення реалізації конструктивних управлінських рішень в непередбачуваних умовах на основі загальнолюдських цінностей, логічних аргументів та перевірених фактів, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність, узгоджувати свої рішення з трудовим колективом закладу та органами місцевого самоврядування		
4/2	Тема 12. Технологія прийняття управлінського рішення у системі управління освітньою діяльністю.	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації конструктивних управлінських рішень в непередбачуваних умовах на основі загальнолюдських цінностей, логічних аргументів та перевірених фактів, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність, узгоджувати свої рішення з трудовим колективом закладу та органами місцевого самоврядування. Здійснювати управління освітнім процесом, планувати, викладати та аналізувати навчальні дисципліни у закладах освіти.	ПРН 6, ПРН 16	Моделювання прикладів управлінських рішень у наказах та протоколах педрад.

Формування програмних компетенцій

Індекс в матриці	Програмні компетентності
	Загальні компетентності
ЗК4.	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети, формування стійкого світогляду та наполегливості у досягненні мети.
ЗК5	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
ЗК6	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК8	Здатність до критики та самокритики, конструктивної реакції на зауваження.
	Фахові компетентності
СК3	Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.
СК4	Здатність до аналізу трудового потенціалу організації, його професійної підготовки й перепідготовки; виявлення резервів та реалізації заходів щодо підвищення ефективності використання інтелектуальних та матеріальних ресурсів організації;
СК5	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі

	управління у режимі оф-лайн та он-лайн, вести електронне документування та спілкуватись українською та іноземною мовою;
СК6	Здатність формувати лідерські якості та демонструвати здатність працювати у групі у процесі управління розвитком та мотивацією персоналу;
СК9	Здатність створювати умови, які дозволяють особистості адекватно реагувати на проблеми, аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати рішення та забезпечувати їх реалізацію;
СК10.	Здатність до управління організацією, її змінами, професійно виконувати всі функції управління відповідно до освітньої політики, чинного законодавства та посадових обов'язків.
СК17	Здатність до оволодіння вміннями і навичками роботи спеціаліста та експерта-консультанта з питань управління освітою.

Основні джерела

1. Актуальні проблеми управління освітою і навчальними закладами : зб. наукових праць. За заг. ред. Мартинець Л. А. Вип. 1. Ч. 1. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2018. 172 с.
2. Бех Ю. В. Філософський модус загальної теорії управління: монографія. Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2013. 476 с. URL: <https://bvp.fmon.npu.edu.ua/2011-11-15-17-21-21/113-2013-08-30-11-12-43>.
3. Богославець Г.І. Сучасні підходи до планування діяльності загальноосвітнього навчального закладу. Черкаський інститут післядипломної педагогічної освіти. Черкаси : 2015. 36с.
4. Боднар О. Системні характеристики процесу планування у структурі діяльності керівника закладу загальної середньої освіти. *Актуальні проблеми управління закладами освіти у контексті стратегії модернізації освітньої галузі*: колективна монографія / за загальною редакцією В.П. Кравця, Г.М. Мешко. Тернопіль: ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2020. 310с. С. 3-19. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/16323>
5. Боднар О. Організації шкільного контролю в умовах демократизації управління : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Крок, 2016 . 192 с.
6. Боднар О. Внутрішньо шкільний контроль: інтеграція науки і досвіду. *Заступник директора школи*. 2017. № 7. С.4-8.
7. Боднар О., Горішня О. Зміна вектору управління освітнім процесом в умовах модернізації освіти. *Science and society*. 2018. №3. С. 109-119. (The 6th International conference — Science and society (August 3, 2018). Accent Graphics Communications & Publishing, Hamilton, Canada. 2018. 250 p.).
8. Боднар О.С. Управління адаптацією молодого педагога у закладі загальної середньої освіти. *«Післядипломна освіта Дніпропетровщини: історія та виклики сьогодення»* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (17 грудня 2019 року, м. Дніпро) / за ред. Сиченка В.В., Романенко К.М. Дніпро : КВНЗ «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», 2019. 334 с. С.31-34.
9. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
10. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.help/law/1556-VII>
11. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: https://urst.com.ua/act/pro_povnu_zagalnu_serednyu_osvitu
12. Закон України «Про фахову передвищу освіту». URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>

13. Концепція Нової Української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

14. Кондрашова, Л.В., Лаврентьева, О.О., Зеленкова, Н.І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі : навчальний посібник. Кривий Ріг : КДПУ, 2008 187 с. URL: <https://www.kremenetslyceum.com.ua/wp-content/uploads/Vihovna-robota-v-shkoli-formi-zahodiv.pdf>

15. Мартинець Л.А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу. Вінниця, 2018. 196 с. URL: <https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/92/1/20.09>

16. Менеджмент в освіті: підручник / за ред.проф. В.Крижка. Київ : Освіта України, 2020. 438 с. URL: <http://dspace.bdpu.org:8080/xmlui/handle/123456789/3260>

17. Лунячек В. Е. Педагогічний менеджмент : навчальний посібник. Вид. 2-е, випр. Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2015. 512 с.

18. Розвиток соціально-комунікативної компетентності обдарованих учнів початкової школи: посібник / Н. В. Лук'янчук, Н. А. Климова, О. А. Ковальова, Ю. Ю. Савченко та ін. ; за заг. ред. Н. В. Лук'янчук і Н. А. Климової. Київ : Інститут обдарованої дитини, 2014. 132 с.

19. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації. Харків : ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1763/>

20. Немець Л. М. Педагогічний менеджмент : навчально-методичний посібник для студентів першого курсу магістратури спеціальності 014.07. Середня освіта (Географія). Л. М. Немець, К. Ю. Сегіда, М. О. Логвинова. Харків, 2019. 86 с. URL: <http://soc-econom-region.univer.kharkov.ua/wp-content/uploads/2017/>

21. Пшенична Л. В. Керівник навчального закладу : навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 520 с. URL: https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Pshenichna_Kerivnyk_navch._zaklady.pdf

22. Теорія і технологія розв'язання педагогічних задач : навч. посіб. Авт-укл. Л.О. Ільто Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 156 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/2622/1/MILTO_879-13.pdf

23. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів. С.Г. Немченко, В.В. Крижка, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. Вид. 2-е, перероб. і допов. Бердянськ : БДПУ, 2020. 603 с. URL: <http://bdpu.org:8080/bitstream/123456789/3257/1/Upravlinnya%20zakladom%20osvity.pdf>

24. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом : навч. посіб. Київ : Знання, 2016. 360 с. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3148/1/Khrikov2..pdf>

25. Юрген А. Менеджмент 3.0. Agile-менеджмент. Лідерство та управління командами / пер. з англ. Г.Якубовська. Харків : В-во «Ранок»: Фабула, 2019. 432 с.

26. Vodnar O., Boyko M., Horishna O., Naumchuk V. Conceptual essence of change of management models in the educational environment: theory and practice. *ALRJournal*. 2021. 5(8). P. 26-35. 10.14744/alrj.2021.75547 URL: <https://alrjournal.com/jvi.aspx?un=ALRJ-75547&volume>

Політика оцінювання

● **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

● **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (зокрема із використанням мобільних девайсів). Мобільні

пристрої дозволяється використовувати лише підготовки практичних завдань у процесі заняття. Заборонено оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства. За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти, позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання тощо.

• **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять як правило є обов'язковим компонентом навчання. За необхідності (віддаленість місця проживання чи роботи аспіранта) чи наявності об'єктивних причин (участь у програмі академічної мобільності чи конференції, міжнародне стажування, хвороба тощо) відвідування може відбуватись вибірково за погодженням із керівником курсу. Навчання магістрантів також здійснюється в он-лайн режимі на платформі Moodle. За умови дуального навчання студент має можливість отримати позитивну оцінку завдяки виконанню планових завдань та ІНДЗ. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Пропущені заняття можна відпрацьовувати у визначений час згідно з графіком.

• **Політика оцінювання.** Враховуються бали поточного і модульного (60 балів), та підсумкового оцінювання (наприклад, екзамен не більше 40 балів). При цьому враховуються присутність на заняттях та активність студента під час занять; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання завдань. Студенти, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю допускаються до екзамену.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-4): опитування під час занять тести, завдання, обговорення ситуацій)	25
Модуль 2 – (теми 5-10) – усне і письмове опитування, тести, проблемні лекції, моделі, презентації	25
ІНДЗ – індивідуальна письмова робота	10
Екзамен – тести, завдання	40
Всього	100

Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль №1					Сума	Змістовий модуль № 2					Сума	ІНДЗ	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	За модуль 1	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	За модуль 2			
5	5	5	5	5	25	5	5	5	5	5	25	10	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
65-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни значно підвищиться, якщо магістрант попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: «Менеджмент персоналу», «Теоретичні і прикладні засади менеджменту», «Правові аспекти управління закладом освіти».

Формат дисципліни

Змішаний (blended) - дисципліна має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання. Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн консультування тощо.

До програми готуються матеріали навчально-методичного забезпечення:

- навчальний контент (тексти лекцій, презентації, відео тощо);
- зміст практичних занять, завдання для самостійної роботи, тематика ІНДЗ;
- завдання для підсумкового контролю;
- електронне навчання в системі Moodle.